

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

П'ЯТЬ МЕТА-SKILLS ДЛЯ УСПІХУ В НОВІЙ ЕПОСІ

Стрімкий розвиток технологій, таких як штучний інтелект, робототехніка та автоматизація, призводить до трансформації багатьох галузей та професій. Ті навички, які вважалися важливими раніше, можуть стати менш затребуваними, в той час як мета-навички, такі як адаптивність, критичне мислення та креативність, стануть ключовими для успіху в новому середовищі. Сучасний світ стає дедалі більш невизначеним та складним через глобалізацію, політичні, економічні та соціальні зміни. Щоб процвітати в такому середовищі, люди повинні розвивати мета-навички, які дозволяють їм ефективно справлятися з невизначеністю та вирішувати складні проблеми.

Meta-skills – (англ. мета-навички) основна навичка, яка посилює та активує інші навички. Мета-навичка – це навичка високого рівня, яка дозволяє більш ефективно використовувати функціональні знання. Це каталізатор для більш швидкого навчання та набуття нових навичок [1].

Першою з важливих мета-навичок є усвідомленість. Усвідомленість – це не просто модне слово, а потужний інструмент, який може допомогти вам покращити своє життя у багатьох аспектах. Це здатність у будь-який момент часу спрямовувати та утримувати увагу на своїх «внутрішніх» об'єктах – думках, емоціях, відчуттях. Це означає спостерігати за ними без осуду, просто констатуючи їх як факт.

Друга важлива навичка – здатність поглянути на ситуацію з різних перспектив. Вона дозволяє збагнути кінцевий результат ще до його настання, поставивши себе на місце іншої людини та спробувавши подивитися її очима. Це мистецтво емпатії та розуміння чужих потреб, мотивацій і точок зору. Вміння поставити себе на місце людини з іншим світоглядом, переконаннями чи культурними цінностями відкриває шлях до ефективної міжкультурної взаємодії та співпраці, відкриває нові горизонти для особистого та професійного зростання. Вона розширює світогляд і дозволяє точніше передбачати наслідки власних дій. У швидкоплинному світі здатність дивитися очима інших стає запорукою успіху.

Креативність – одна з найбільш затребуваних і трансформаційних мета-навичок у сучасному світі, який стрімко змінюється. Здатність генерувати свіжі ідеї, мислити нестандартно та знаходити новаторські рішення проблем набуває неабиякої цінності в епоху інновацій та жорсткої конкуренції. Творчі люди спроможні переосмислювати звичні підходи, бачити речі під несподіваним кутом і рухатися за межі усталених догм,

створюючи унікальні продукти, послуги та концепції. У професійній сфері креативність має неабияку вагу. Незалежно від галузі – бізнес, наука, мистецтво чи технології – здатність мислити нетрадиційно та продукувати нові підходи відкриває шлях до проривних рішень та конкурентних переваг.

Четвертою мета-навичкою є емоційний інтелект – він відіграє ключову роль у налагодженні ефективної комунікації, створенні міцних стосунків і формуванні продуктивного, сприятливого середовища як в професійній, так і в особистій сфері. Емоційний інтелект допомагає зберігати психічну рівновагу, конструктивно переживати стрес і невдачі. Здатність керувати власними емоціями дає змогу залишатися зібраним і продуктивним навіть у складних ситуаціях.

Адаптивність – це життєво важлива мета-навичка, що дозволяє залишатися на хвилі успіху в світі, який невинно трансформується. Здатність гнучко пристосовуватися до нових реалій, засвоювати нові знання та оперативно перебудовувати стратегії стає запорукою процвітання як для окремих людей, так і для організацій. Адаптивність передбачає також уміння гнучко змінювати тактику залежно від обставин. Замість дотримання універсального плану, адаптивні люди аналізують ситуацію та обирають оптимальну стратегію, що максимально враховує поточний контекст. У професійному середовищі адаптивність допомагає зберігати конкурентоспроможність, впроваджувати інновації та нові можливості.

Отже, у сучасному світі, що стрімко трансформується під впливом технологічних інновацій, глобалізації та соціально-економічних зрушень, розвиток мета-навичок стає критично важливим для досягнення успіху. Традиційні навички можуть швидко втратити актуальність, поступаючись місцем таким універсальним компетенціям, як адаптивність, креативність, критичне мислення та емоційний інтелект. Розвиваючи ці мета-навички ми зможемо успішно долати виклики сучасності, оперативно реагувати на трансформації, впроваджувати інновації та максимізувати власний потенціал. Мета-навички стають ключем до процвітання в епоху невизначеності, перманентних змін та жорсткої конкуренції. Тож їх вивчення та формування є нагальною потребою сьогодення.

Література

1. *Йолкіна О.В., Петровська О.М. Ринок праці 2021 потребує META-skills. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні аспекти розвитку міжнародних економічних відносин і світового господарства» (12-13 листопада м. Ужгород). Ужгород, 2021. С. 124-128.*
2. *Кузнєцова О.В. Адаптивність особистості як чинник професійної надійності у представників екстремальних видів діяльності. Наука і освіта. 2013. № 7. С. 243-247.*
3. *Терно С. Світ критичного мислення: образ та мімікрія. Історія в сучасній школі. 2012. № 7-8. С. 27-39.*